

Advies aan het college

Onderwerp: Beheerplan baggeren 2019 – 2028.

Portefeuillehouder(s): K.J.H.A. van Oort

Cluster: Buitenruimte

Openbaar: ☒

Vertrouwelijk: ☐

Geheim: ☐

Voorstel

1. Kennis te nemen van bijgevoegd rapport: “Beheerplan baggeren 2019-2028”;
2. Aan de raad voor te stellen: “Beheerplan baggeren 2019-2028” vast te stellen;
3. Aan de raad voor te stellen: De jaarlijkse storting, van € 60.000,- per jaar, in de voorziening te handhaven;
4. Aan de raad voor te stellen: De uitvoeringskosten voor het baggeren van “De Veste” en “De Donge” niet in het “Beheerplan baggeren 2019-2028” mee te nemen.

Inleiding

Het huidige “Baggerplan gemeente Geertruidenberg periode 2012-2021” loopt af en wordt vervangen door het “Beheerplan baggeren 2019-2028”. De staat van onderhoud van de watergangen is geactualiseerd en er is een meerjarenoverzicht gegenereerd.

Beoogd effect

De gemeente Geertruidenberg is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van watergangen die zij in eigendom heeft. Een onderdeel van het beheer en onderhoud betreft het baggeren van watergangen en het afvoeren van de vrijkomende baggerspecie.

Binnen de gemeente Geertruidenberg liggen ook watergangen waarvan het beheer en onderhoud een verantwoording is van waterschap Brabantse Delta. Als waterschap Brabantse Delta vanuit haar onderhoudstaak baggerwerkzaamheden uitvoert in deze watergangen, is de gemeente Geertruidenberg, wanneer zij aanliggend eigenaar is, vanuit de Waterwet ontvangst-plichtig voor de vrijkomende baggerspecie. De kosten voor verwerking van de specie komen daarmee ook voor rekening van de gemeente en worden meegenomen in dit baggerplan.

Argumenten

1.1 Hoofddoelstelling

De hoofddoelstelling van het “Beheerplan baggeren 2019-2028” is het in beeld brengen van de staat van onderhoud van de verschillende watergangen. Dit wil zeggen dat we zorgdragen voor voldoende diepte van de watergangen. Door natuurlijke aanwas van de baggerspecie is de diepte niet steeds op een aanvaardbaar niveau.

1.2 Uitgangspunten kwaliteit waterbodem

De milieu hygiënische kwaliteit van de waterbodems in de watergangen heeft grote invloed op de wijze van verwijdering en verwerking van de baggerspecie. Daarnaast heeft de waterbodem invloed op de bovenliggende waterlaag en daarmee op de beleving (algen), recreatie en ecologie. Voor het bepalen van de waterbodemkwaliteit is, voor zover beschikbaar, gebruik gemaakt van bestaande kwaliteitsgegevens. Als deze niet beschikbaar zijn, is een aanname van de kwaliteit gedaan, op basis van ligging. Op basis van deze aannames is een grof beeld verkregen van de kwaliteit van de waterbodem.

Voor het verkrijgen van een nauwkeuriger beeld wordt aanbevolen de kwaliteit van de waterbodem te onderzoeken volgens NEN5720. De indicatieve kwaliteit van de waterbodem is opgenomen in bijgevoegd beheerplan.

1.3 Uitgangspunten huidige hoeveelheid baggerspecie

De gemeente Geertruidenberg heeft de laatste jaren regelmatig gebaggerd. Hierdoor is de onderhoudstoestand voor de Donge en een groot deel van het regionale watersysteem op orde en zijn veel gegevens over de toestand van de laatste bekend. Voor het opstellen van dit baggerplan zijn voor het regionale watersysteem de historische meetgegevens gebruikt en zijn in watergangen waarvan geen meetgegevens bekend zijn, dwarsprofielen ingemeten.

In bijgevoegd beheerplan is per regionale watergang de hoeveelheid baggerspecie in 2018 opgenomen. Ook is opgenomen op welke wijze de hoeveelheid is bepaald.

1.4 Uitgangspunten toekomstige hoeveelheid baggerspecie

Deze aanwas van slib is van een aantal factoren afhankelijk. Zo kunnen het verteren van organisch materiaal, afspoeling vanaf de oevers en veetrap zorgen voor het ondieper worden van de watergangen. Slibtransport vanuit aanliggende wateren kan op bepaalde plaatsen ook zorgen voor een toename van slib. Uit de praktijk blijkt dat de slibaanwas kan liggen tussen de 1 en 10 cm per jaar. De aanwas is sterk afhankelijk van het bodemtype en omgevingsfactoren. Theoretisch wordt uitgegaan van een aanwas van circa 2 cm per jaar.

1.5 Ontvangstplichtig

Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt wanneer baggerwerkzaamheden van derden (Waterschap) plaatsvinden, waarvoor de gemeente veelal ontvangstplichtig is. Door het betrekken van baggerwerkzaamheden van derden in het gemeentelijk baggerplan kan ook tot een goede afstemming van werkzaamheden gekomen worden.

4. Overlast door blauwalgen "De Veste".

In de zomer van 2013 is sprake geweest van een ernstige overlast voor omwonenden (stank). De overlast betekent ook dat er risico's kunnen zijn voor volks- en diergezondheid. In februari 2014 hebben de gemeente Geertruidenberg en waterschap Brabantse Delta de handen in een geslagen om dit probleem gezamenlijk aan te pakken ondersteund door een projectgroep. Een brongerichte aanpak (structurele maatregelen die de oorzaken van het probleem aanpakken en streven naar lange termijn verbetering) heeft hierbij de voorkeur boven symptoombestrijding (gericht op het bestrijden van effecten, vaak een korte termijnoplossing). De afgelopen jaren zijn er metingen gedaan aan de waterkwaliteit en is een eerste watersysteemanalyse uitgevoerd. Hierin wordt onderzocht wat de huidige kwaliteit van het watersysteem is en aan welke knoppen het best gedraaid kan worden om verbetering te realiseren. Tijdens deze watersysteemanalyse is een aantal kennisleemten aan het licht gekomen, die in het uit te voeren onderzoek worden ingevuld zodat er uiteindelijk een effectief, afgewogen, uitvoerbaar en gedragen maatregelpakket kan worden opgesteld. Eind 2019 volgt de eindrapportage omtrent de blauwalg problematiek met daarin opgenomen het maatregelpakket.

Kanttekeningen

4.2. Peilingen “de Donge”

Om de jaarlijkse aanwas van slib te kunnen vaststellen in “de Donge” incl. Zuidergat, worden deze gedurende de periode 2017 – 2021 jaarlijkse gepeild. Aan de hand van deze gegevens wordt in 2021 bepaald, wanneer de Donge en Zuidergat weer gebaggerd moeten worden om aan de onderhoudsverplichting te blijven voldoen.

Financiën

In bijlage 2 is de financiële vertaling opgenomen. Deze geeft inzicht in de jaarlijkse te verwachten kosten en het verloop van de voorziening baggeren.

De verwijzing naar het gestelde onder ‘Argumenten 4’ wordt opgemerkt dat voor het beheer van “De Veste” in de toekomst (afhankelijk van te maken keuzes) extra geld nodig zal zijn bovenop wat we nu in de voorziening storten.

Hierop wordt in een apart voorstel op teruggekomen.

Communicatie

Afhankelijk van de impact van het werk worden bewoners en bedrijven over de uitvoering geïnformeerd .

Uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

1. Beheerplan baggeren 2019 – 2028;
2. Financiële vertaling d.m.v. financiële meerjarenplanning;
3. Raadsvoorstel “Beheerplan baggeren 2019 – 2028”.